

Δράση: Επιμόρφωση εκπαιδευτικών και μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας
Υποδράση: Ενδοσχολική Επιμόρφωση, Επιστ.υπεύθυνη: Μαρία Λιακοπούλου

Προβλήματα συμπεριφοράς και διαπροσωπικές σχέσεις στο πολυπολιτισμικό σχολείο

Περίληψη

28 Νοεμβρίου
6 & 11 Δεκεμβρίου 2012

1^ο Γυμνάσιο Φλώρινας

Προβλήματα συμπεριφοράς και κοινωνικής ένταξης μαθητών

Δημήτρης Πνευματικός, Αναπληρωτής Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας dpneumat@uowm.gr

Ο Kounin (1977) υποστήριξε ότι «Ο τρόπος που οι εκπαιδευτικοί διαχειρίζονται μια ανεπιθύμητη συμπεριφορά δεν είναι το κλειδί μιας επιτυχούς διαχείρισης της τάξης, αλλά το τι κάνουν οι εκπαιδευτικοί για να την αποτρέψουν για πρώτη φορά». Η σύγχρονη έρευνα έχει στρέψει το ενδιαφέρον της στην αναζήτηση παραγόντων οι οποίοι μπορεί να προβλέψουν και να αποτρέψουν ανεπιθύμητες συμπεριφορές μέσα στη σχολική τάξη. Η σύγχρονη ψυχολογική και εκπαιδευτική έρευνα εστιάζεται στην κατανόηση των παραγόντων οι οποίοι θα μπορούσαν να δημιουργήσουν το κατάλληλο ψυχολογικό κλίμα το οποίο θα απέτρεπε την εκδήλωση ακραίων συμπεριφορών και θα βοηθούσε την ομαλή ένταξη των παιδιών στην κοινωνία. Στο σεμινάριο θα τεθεί το θεωρητικό πλαίσιο ανάλυσης των προβλημάτων συμπεριφοράς και της αναζήτησης των αιτίων που τις δημιουργούν. Στη συνέχεια θα αναζητηθούν συγκεκριμένες δράσεις για την πρόληψή τους.

Για παράδειγμα, πολλά από τα προβλήματα συμπεριφοράς στο σχολείο μπορεί να ερμηνευτούν και από την έλλειψη κινήτρων μάθησης. Γι αυτόν τον λόγο, οι σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις μεταξύ των άλλων προτείνουν ευέλικτες μορφές διδασκαλίας στις οποίες οι εκπαιδευτικοί φροντίζουν να σχεδιάσουν μια ποικιλία δραστηριοτήτων που αφορούν στο περιεχόμενο και στη διαδικασία της μάθησης με βάση τη διαφορετικότητα των παιδιών ως προς τη μαθησιακή τους ετοιμότητα, τα ενδιαφέροντά τους και τις μαθησιακές τους ανάγκες. Άλλες πάλι, προτείνουν ότι κατά τον σχεδιασμό των δραστηριοτήτων είναι απαραίτητο να λαμβάνονται υπόψη οι βασικές ψυχολογικές ανάγκες των μαθητών, όπως η ανάγκη για αυτονομία, η ανάγκη για επάρκεια και η ανάγκη για σχέσεις με τους άλλους. Πρόσφατη έρευνα έδειξε ότι τα παιδιά έχουν την τάση να προσέχουν και να προσλαμβάνουν από τη διδασκαλία εκείνα τα στοιχεία τα οποία ικανοποιούν με κάποιον τρόπο κάποια από τις βασικές τους ψυχολογικές ανάγκες. Ιδιαίτερα, στην εφηβική ηλικία οι ψυχολογικές αυτές ανάγκες αποκτούν ιδιαίτερη ένταση και η μη επίλυσή τους μπορεί να οδηγήσει σε προβλήματα συμπεριφοράς και κοινωνικοποίησης. Έτσι, κάνουν επιτακτική την ανάγκη για λήψη πρωτοβουλιών από τους εκπαιδευτικούς ώστε να δημιουργήσουν ένα κλίμα αλληλοκατανόησης και αλληλοσεβασμού, το οποίο θα αποτρέπει την εμφάνιση παραβατικών συμπεριφορών. Θα συζητηθούν οι συναισθηματικές ανάγκες των εφήβων και τα πιθανά προβλήματα που μπορεί να ανακύψουν.

Βιβλιογραφία

Brock, S., Sandoval, J., Lewis, S. (2005). *Διαχείριση κρίσεων στο σχολείο: Εγχειρίδιο για τη δημιουργία ομάδων διαχείρισης κρίσεων στο σχολείο* (επιμ. Χ. Χατζηχρήστου, μετφρ. Ε. Θεοχαράκη). Αθήνα: Τυπωθήτω – Γ. Δαρδανός.

Doll, B., Zucker, S., Brehm, K. (2009). *Σχολικές τάξεις που προάγουν την ψυχική ανθεκτικότητα: Πώς να δημιουργήσουμε ευνοϊκό περιβάλλον για μάθηση* (επιμ. Χ. Χατζηχρήστου, μετφρ. Ε. Θεοχαράκη). Αθήνα: Τυπωθήτω – Γ. Δαρδανός.

Kounin, J. S. (1977). *Discipline and group management in classrooms*. Huntington: Robert E. Krieger Publishing Company

Loukomies, A., Spirtou, A., Lavonen, Kariotoglou, P., Juuti, K., & Pnevmatikos, D. (2011). Transfer and adoption of an industry site visit science teaching module, an educational innovation, from Finland to Greece. Paper accepted for presentation in a Symposium at the 9th ESERA Conference: Lyon, FR.

Marsh, H. W., & Roche, L. A. (2000). Effects of grading leniency and low workload on students evaluations of teaching: Popular myth, bias, validity, or innocent bystanders? *Journal of Educational Psychology*, 92, 202–228.

Ματσαγγούρας, Η. (1999). *Η σχολική τάξη*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.

Γιαβρίμης, Π. (2006). Ψυχολογικό κλίμα της τάξης: Στρατηγικές αντιμετώπισης άγχους και σχολική επίδοση. *Μέντορ*, 10, 123-135.

Μακρή-Μπότσαρη, Ε. (επιμ.) (2007). *Διαχείριση προβλημάτων σχολικής τάξης. Τόμοι Α' & Β'*. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Ματσαγγούρας, Η. (1999). *Η σχολική τάξη*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.

Μπεζεβέγκης, Η. (2001). Άγχος, αγχογόνες καταστάσεις και η αντιμετώπισή τους σε παιδιά και εφήβους. Στο Ε. Βασιλάκη, Σ. Τριλίβα Γ. Η. Μπεζεβέγκης (επιμ.), *Το στρες, το άγχος και η αντιμετώπισή τους*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Μπίκος, Κ. (2009). *Αλληλεπίδραση και κοινωνικές σχέσεις στη σχολική τάξη*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Νημά, Ε., Μέντζιου, Χ. & Σπυρίδης, Η. (1999). Το ψυχολογικό κλίμα της τάξης σε σχέση με την κοινωνιομετρική θέση των μαθητών. Στο Κ. Χάρης, Ν. Πετρουλάκης & Σ. Νικόδημος (επιμ.), *Ελληνική Εκπαιδευτική και Παιδαγωγική Έρευνα*, (σσ. 494-502). Αθήνα: Ατραπός.

Παπαδάκη-Μιχαηλίδη, Ε. (1996). *Η σιωπηλή γλώσσα των συναισθημάτων*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Πλατσίδου, Μ. (2010). *Η συναισθηματική νοημοσύνη: Θεωρητικά μοντέλα, τρόποι μέτρησης και εφαρμογές στην εκπαίδευση και στην εργασία*. Αθήνα: Gutenberg.

Χατζηχρήστου, Χ. [επιμ.] (2004). Πρόγραμμα Προαγωγής της Ψυχικής Υγείας και της Μάθησης. Κοινωνική και Συναισθηματική Αγωγή στο Σχολείο, τχ. 1: *Δεξιότητες επικοινωνίας*. Αθήνα: Τυπωθήτω – Γ. Δαρδανός